

HØYT & LAVT

GRUPPEN

RAPPORT AKTSOMHETSVURDERING

2022

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger 2022

Periode for redegjørelse 1 juli 2022- 31 desember 2022. Dette er den første rapporten som Høyt & Lavt Gruppen publiserer i følge med Åpenhetsloven, LOV-2021-06-18-99. Rapporteringsperioden gjelder for perioden 1. juli 2022-31. desember 2022.

Innledning

I Høyt & Lavt Gruppen jobber vi for å være ledende innenfor aktive opplevelser for hele familien. Gjennom våre konsepter Høyt & Lavt Klatreparker/Høgt & Lågt Klätterparker, Høyt Under Taket Klatresenter og Sørlandet Klatresenter, er vårt mål å redusere terskelen for å drive med klatring og bidra til å skape minnerike opplevelser. Vår visjon er *klatring for alle!*

Høyt & Lavt Gruppens virksomhet er sammensatt, men kan litt forenklet samles under 2 hovedområder:

1. Aktive, og i de fleste tilfeller naturbaserte opplevelser som tilhører reiseliv- og opplevelsesbransjen. Herunder Høyt & Lavt klatreparker, Høyt Under Taket opplevelsesklatresenter og Laagen, som driver naturbasert opplevelsesovernatting.
2. Byggevirksomhet i Høyt & Lavt Parksystem, som tilhører bygg- og anleggsbransjen.

Kjernen i virksomheten vår er å legge til rette for fysisk aktivitet og at mennesker, helt uavhengig av ferdighetsnivå, skal oppleve spenning og mestring sammen i eller tett på naturen. Denne definisjonen av kjernevirksomhet dekker både bygge- og driftsdimensjonen, og omfatter alle selskapene i virksomheten.

Høyt & Lavt Gruppens strategi for miljø- og samfunnsansvar vektlegger spesielt 3 innsatsområder som alle knyttes til ett eller flere av FNs 17 bærekraftsmål:

1. **Få flere i aktivitet.** Vi skal være en tilrettelegger for aktivitet med lav terskel og høy mestringsfølelse. Dette innsatsområdet relateres til FNs bærekraftsmål nummer 3: God helse og livskvalitet.
2. **Bekjempe utenforskap.** Vi ønsker både å være en inkluderende arbeidsgiver som gir mennesker som har falt utenfor arbeidslivet en ny mulighet på en trygg sosial arena og å tilby våre tjenester til flest mulig, uavhengig av fysiske, psykiske eller sosiale forutsetninger. Innsatsområdet knyttes til FNs bærekraftsmål nummer 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst og nummer 10: Mindre ulikhet.
3. **Ta vare på naturressursene.** Området berører mange relevante problemstillinger fra arealbruk til avfallshåndtering. Innsatsområdet relateres

til FNs bærekraftsmål nummer 12: Ansvarlig forbruk og produksjon, nummer 13: Stoppe klimaendringene, og nummer. 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn.

Noen mål innenfor innsatsområdene kan nås alene, mens de fleste nås bedre i samspill med andre aktører i verdikjeden og interessenter rundt oss for øvrig. FNs bærekraftsmål nr 17: Samarbeid for å nå målene, er derfor en naturlig himling over alle innsatsområdene på vei mot å levere på visjonen vår om å «bringe mennesker sammen og sunne, stimulerende og spektakulære opplevelser» - for å uttrykke det enda kortere: «Klatring for ALLE!»

Arbeidet med åpenhetsloven kan spesielt relateres til de 2 siste innsatsområdene, som er å bekjempe utenforskap og å ta vare på naturressursene. Disse er igjen knyttet til FNs bærekraftsmål nummer 8 (anstendig arbeid og økonomisk vekst), 10 (mindre ulikhet), 12 (ansvarlig forbruk og produksjon) og 11 (bærekraftige byer og lokalsamfunn). Dette arbeidet hjelper oss med å identifisere konkrete og kvantifiserbare mål og tiltak under disse innsatsområdene.

Organisasjon

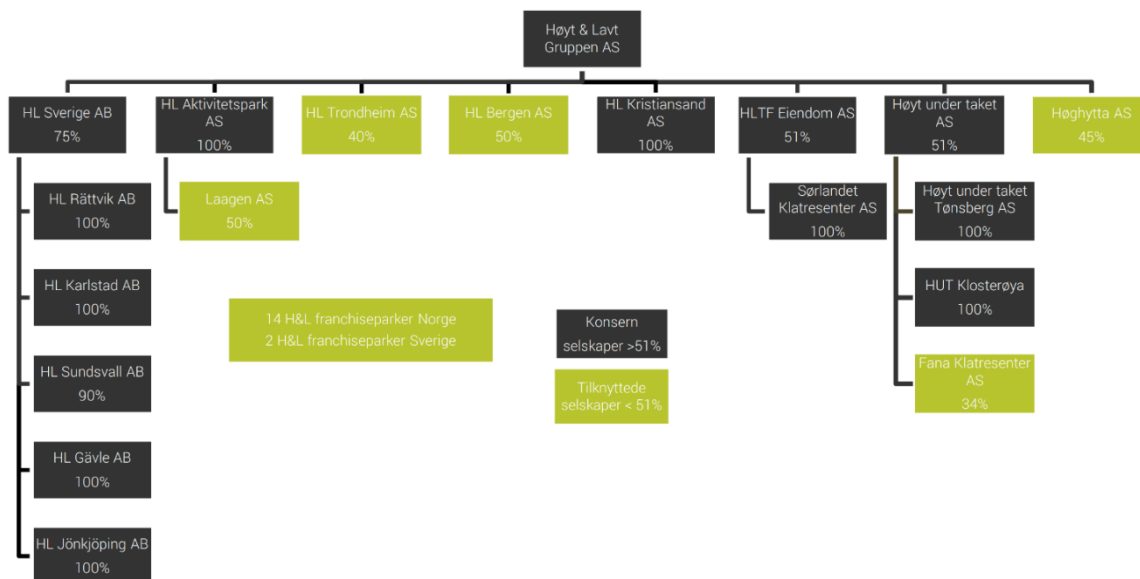
Åpenhetsloven er nå implementert på konsernnivå i den norske virksomheten Høyt & Lavt Gruppen AS med tilhørende datterselskaper – heretter omtalt som «H&L». Dette betyr at selskapet tar ansvar for å sikre at alle norske og svenske datterselskaper arbeider aktivt med å implementere loven og fremme menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Som en ansvarlig virksomhet, anerkjenner Høyt & Lavt betydningen av åpenhet og ansvarlig praksis i alle deler av virksomheten. Implementering av åpenhetsloven er en viktig del av dette engasjementet, da den bidrar til å sikre at selskapet opererer i tråd med nasjonale og internasjonale standarder for menneskerettigheter og arbeidsforhold.

Som en del av dette initiativet vil Høyt & Lavt jobbe aktivt med å fremme ansvarlig praksis og transparens på tvers av organisasjonen, og sikre at alle ansatte og forretningspartnere forstår viktigheten av åpenhet og ansvarlig praksis.

Dette vil bidra til å skape en mer rettferdig og bærekraftig forretningspraksis, noe som understøtter selskapets og samfunnets langsiktige mål, og bidrar til å opprettholde og videreutvikle et godt omdømme.

Oversikt over selskaper i Høyt & Lavt Gruppen

Prosjektplan - Prosessen

Åpenhetsloven er bygget opp rundt prinsippet om proporsjonalitet og prioritering, og har en risikobasert tilnærming. Dette betyr at loven krever at virksomheter prioriterer informasjonsbehovet ut fra hvor viktig og relevant informasjonen er, og hvor stor risiko som er knyttet til den.

Dette implementeringsprosjektet vil være en kontinuerlig prosess, og H&L vil regelmessig evaluere og justere sine tiltak for å sikre at de er i tråd med lovkravene og de beste praksisene. Dette vil bidra til å sikre at H&L fortsetter å være åpen og transparent i sin virksomhet, samtidig som H&L overholder lovens krav.

H&L har utarbeidet en fremdrifts- og aktivitetsplan for implementering av åpenhetsloven med flere trinn som skal følges.

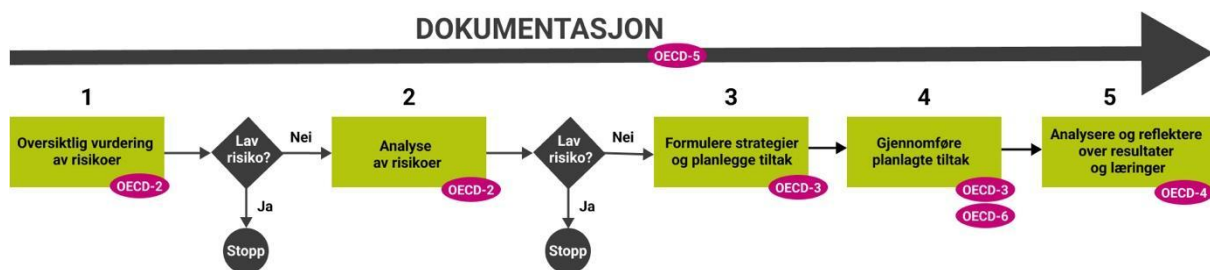
Det første trinnet i planen er å utarbeide en erklæring eller en policy som tydelig angir konsernets holdning og forpliktelse til å beskytte menneskerettighetene - både i egen virksomhet og i leverandørkjedene. Denne erklæringen skal være forankret både i styret og organisasjonen for å sikre bred forståelse og engasjement.

Det neste trinnet er å gjennomføre en overordnet aktsomhetsvurdering av H&Ls leverandører og samarbeidspartnere. Dette vil hjelpe konsernet med å identifisere risiko for brudd på menneskerettighetene i leverandørkjeden, og til å segmentere områder som trenger ytterligere oppfølging.

H&L vil deretter utarbeide rutiner for oppfølging av leverandører og samarbeidspartnere for å sikre at disse overholder konsernets krav, og at det

gjennomføres tiltak i leverandørkjeden for å minimere risikoen for brudd på menneskerettighetene.

Deretter vil H&L etablere interne systemer for håndtering av menneskerettighetsbrudd og prioritere områder og segmenter som skal følges opp ytterligere, basert på den overordnede aktsomhetsvurderingen. H&L vil også gjennomføre en mer detaljert aktsomhetsvurdering for å identifisere risiko i de prioriterte områdene og iverksette tiltak for å minimere risikoen for brudd på menneskerettighetene i disse. Ved å følge disse trinnene vil H&L arbeide mot sitt langsiktige mål om å jobbe aktivt med sosial og miljømessig bærekraft i alle ledd av sin virksomhet.

H&L benytter "OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv"¹ som grunnlag for sin aktsomhetsvurderingsprosess. Målet er å identifisere områder i leverandørkjeden som trenger grundigere risikoanalyse.

FIGUR 1. AKTSOMHETSVALDERINGSPROSSESEN OG STØTTETILTAK

Målsetting

Med denne rapporten ønsker H&L å identifisere alle områder som trenger en grundig risikoanalyse for å kunne etablere mulige tiltak som sikrer at menneskerettigheter, gode arbeidsforhold og miljø etterlevs i vår verdikjede.

¹https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/blogs.dir/263/files/2019/09/201904_OECD_DDveileder_netfil.pdf

Metodikk

H&L har, som et ledd i vårt bærekraftsarbeid, allerede innhentet nøkkelopplysninger i leverandørporteføljen. Disse vil bli brukt i aktsomhetsvurderingen for å vurdere risiko knyttet til menneskerettigheter, arbeidsforhold og miljø i leverandørkjeden. For å innhente ytterligere informasjon har H&L tidligere i år (2023) også gjennomført en spørreundersøkelse som er utsendt til våre leverandører for å få ytterligere innsikt i deres praksis på dette området.

Spørsmål til leverandører

Hva heter selskapet du rapporterer for?	Foretar selskapet ditt vurderinger av risikoer knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i eget selskap og leverandørkjede?
Hva er din nåværende stilling?	Hva har selskapet ditt identifisert som sine prioriterte risikoer når det gjelder menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold?
I hvilket land ligger ditt selskaps hovedkontor?	Kan du beskriv kort selskapets plan eller tiltak for å jobbe med de prioriterte risikoområdene det neste året?
Hvor mange ansatte er det i ditt selskap?	Har selskapet ditt identifisert faktiske brudd på menneskerettigheter eller negative konsekvenser for menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold i eget selskap eller leverandørkjede? Inkluder også eventuell informasjon om tidligere forelegg/dommer.
Innen hvilken sektor/bransje driver ditt selskap?	Er du klar over nylige hendelser med korrupsjon i ditt selskap eller verdikjede, i løpet av de siste tre årene? Hvis ja, vennligst forklar i kommentarfeltet.
Innenfor hvilke kategorier selger din organisasjon tjenester/produkter til Høyt & Lavt Gruppens selskaper (https://hoeytlavtgruppen.no/selskaper/)? Hvis de oppgitte kategoriene ikke stemmer helt, velg de mest relevante kategoriene og/eller annet.	Er ditt selskap sertifisert i henhold til noen av følgende? Miljøstyringssystemer (EMS - Environmental Management Systems)?
Hvis du har valgt tre-produkter i forrige spørsmål: Er ditt selskap sertifisert i henhold til noen av de oppgitte standardene for bærekraftig skogbruk/sporbarhet? Merk de relevante sertifiseringene.	Jobber selskapet ditt aktivt med å oppnå FNs Bærekraftsmål? Hvis ja, beskriv hvilke mål og hvordan dere jobber med dette.
Hvilket opprinnelsesland kommer råvarene/produktene som ditt selskap selger til Høyt & Lavt Gruppens selskaper?	Har ditt selskap egne mål knyttet til reduksjon av utslipp eller annen klimaforbedring? Hvis ja, forklar i kommentarfeltet.
Som leverandør til et av Høyt & Lavt Gruppens selskaper, ca hvor mange leverandørnivåer har ditt selskap i verdikjeden din? Hvis du har flere produktgrupper, bør du svare for den produktgruppen som har høyest antall leverandørnivåer.	Har ditt selskap gjennomført sosiale og/eller miljømessige revisjoner av deres leverandører i løpet av de siste 12 månedene?

Har selskapet ditt en policy eller tilsvarende som beskriver arbeidet med menneskerettigheter og ansvarlige arbeidsforhold?	Setter selskapet ditt mål for å forbedre helse, miljø og sikkerhet (HMS) i organisasjonen?
Krever selskapet ditt at leverandører har en skriftlig strategi for å forbedre sosiale og/eller miljømessig opptreden?	Hvordan kommuniserer ditt selskap med sine leverandører om spørsmål knyttet til sosiale og miljømessige forhold? Velg eventuelt flere alternativer her.

Risikomatrise

H&L har gjennomført en overordnet risikoanalyse der dimensjonene *konsekvens av* og *sannsynlighet for* brudd på menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og miljø, ligger til grunn for å avgjøre hvilke prioriteringer som skal gjøres. Dette betyr at vi vurderer risikoen for negative konsekvenser på disse områdene for å fatte beslutninger om forretningspraksis og leverandørkjede.

Følgende modell brukes i risikoanalysen:

Sannsynlighetsverdi	ILO konvensjoner	Klima og natur & Virksomhetsstyring
5 - Svært høy	Brudd på ILO konvensjon	Brudd er konstatert
4 - Høy	Stor sannsynlighet for brudd på ILO konvensjon	Stor sannsynlighet for risiko
3 - Moderat	Middels sannsynlighet for brudd på ILO konvensjon	Middels sannsynlighet for risiko
2 - Lav	Liten sannsynlighet for brudd på ILO konvensjon	Liten sannsynlighet for risiko
1 - Svært lav	Ingen sannsynlighet for brudd på ILO konvensjon	Ingen sannsynlighet for risiko

Konsekvensvurdering	Arbeids- og menneskerettigheter	Klima og natur & Virksomhetsstyring	Kommentar
5 - Kritisk	Kritisk konsekvens av brudd på ILO konvensjon	Svært konsekvens hvis risiko materialiseres	Konsekvens av brudd på ILO konvensjon eller hvis risiko materialiseres, må vurderes ut fra omfang, hvor oppstår risiko (i sårbare miljøer, sårbare populasjoner, mindreårige mm.
4 - Svært alvorlig	Svært alvorlig konsekvens av brudd på ILO konvensjon	Svært alvorlig konsekvens hvis risiko materialiseres	
3 - Alvorlig	Alvorlig konsekvens av brudd på ILO konvensjon	Alvorlig konsekvens hvis risiko materialiseres	
2 - Moderat	Moderat konsekvens av brudd på ILO konvensjon	Moderat konsekvens hvis risiko materialiseres	
1 - Liten	Liten konsekvens av brudd på ILO konvensjon	Liten konsekvens hvis risiko materialiseres	

Følgende kriterier er lagt til grunn for klassifisering av leverandører som vi har tatt inn i risikoanalysen:

- Bransje (vare-/tjenesteområde)²
- Geografisk plassering - land³
- Tidligere kjente tilfeller av korrupsjon eller brudd på menneskerettigheter⁴
- Omfanget av leveranser til H&L

Resultat

Prioriteringer av segment for risikovurderingen

H&L har valgt å fokusere på de leverandørene som samlet står for rundt 80% av H&Ls totale innkjøp målt i norske kroner. Av 71 leverandører, var det 47 (66,2%) som svarte på spørreundersøkelsen og 24 (33,8%) som ikke har svart.

Bransje	Svart survey			Ikke svart survey		Total sum
	Ja policy	Nei policy	Uavklart	Ja policy	Nei policy	
Arkitektur/ Byggebransjen	1					1
Revisjonstjenester	1					1
Biler				1	1	2
Dagligvarer	4			1		5
Drivstoff	1					1
Elektronikk	3			2		5
Gjenvinning	1					1
Husleie	2	1				3
IT tjenester	1					1
Klatregrep					1	1
Logistikk	3					3
Matter				1		1
Reiseliv	1					1
Reklame/markedsføring	4	2			2	8
Renhold	1					1
Rådgivning	1				3	4
Strøm	2			1	1	4
Stål- og metallprodukter	5	3	1	2		11
Stål- og metallprodukter, Sikkerhetsutstyr	1	2		1	1	5
Sveisetjenester				1		1
Tekstil				1	2	3
Treprodukter	3	2		1	1	7
Forsikring	1					1
Total sum	36	10	1	12	12	71

² <https://anskaffelser.no/berekraftige-anskaffingar/menneskerettigheter/hoyrisikolisten>

³ <https://www.mvorisicochecker.nl/en/worldmap>,

http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:10011:0::NO::P10011_DISPLAY_BY,P10011_CONVENTION_TYPE_CODE:1,F

⁴ Google og informasjon fra leverandører i spørreundersøkelse

Av de 47 som gjennomførte spørreundersøkelsen oppga 10 «Nei» på spørsmålet; "Har selskapet ditt en policy eller tilsvarende som beskriver arbeidet med menneskerettigheter og ansvarlige arbeidsforhold" og "Foretar selskapet ditt vurderinger av risikoer knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i eget selskap og leverandørkjede?" og «Krever selskapet ditt at leverandører har en skriftlig strategi for å forbedre sosiale og/eller miljømessig opptreden?».

I tillegg har vi identifisert 1 leverandør som oppgir at de har en policy, men hvor vi er i tvil om dette er riktig ut fra tidligere dialog. Hos 12 av de 24 leverandørene som ikke svarte på spørreundersøkelsen, finner vi ingen informasjon om sosial bærekraft eller noen policy/etiske retningslinjer på deres nettsider eller i publiserte rapporter.

Basert på eksisterende kunnskap om leverandører sammen med svar/fracfall på spørreundersøkelsene fikk vi et utvalg på 23⁵ leverandører for videre risikovurdering.

Overordnet risikoanalyse i aktsomhetsvurdering

Det er spesielt gjennom vår byggevirkosomhet vi treffer på problemstillinger knyttet til Åpenhetsloven. Problemstillingene er hovedsakelig knyttet til våre leverandørkjeder innenfor ulike fysiske innsatsfaktorer. Dette gjelder særlig for produktkategoriene trevarer, stål og metallvarer, hvor Høyt & Lavt Gruppen har et betydelig innkjøpsvolum.

Bransje	Svart på Survey											Ikke svart på survey						Total sum
	Ja policy						Nei policy					Uavklart	Ja policy		Nei policy			
	Ukjent	Kina	Sørøst-Asia	Øst-Asia	Norden/ Europa	Ikke aktuelt	Ukjent	Kina	Norden/ Europa	Ikke aktuelt	Kina		Ukjent	Norden/ Europa	Ukjent	Norden/ Europa	Ikke aktuelt	
Arkitektur/ Byggebransjen						1												1
Audit services						1												1
Biler												1		1				2
Dagligvarer		1			3								1					5
Drivstoff					1													1
Elektronikk		1		1	1							2						5
Forsikring					1													1
Gjenvinning					1													1
Husleie					2				1									3
IT tjenester					1													1
Klatregrep															1			1
Logistikk	1					2												3
Matter												1						1
Reiseliv						1												1
Reklame/markedsføring		1			1	2			1	1							2	8
Renhold	1																	1
Rådgivning						1											3	4
Strøm					2								1		1			4
Stål- og metallprodukter			1		4		1	1	1		1	2						11
Stål- og metall, sikkerhetsstyr					1			2				1		1				5
Sveisetjenester													1					1
Tekstil												1		2				3
Treprodukter					3				2				1		1			7
Total sum	2	3	1	1	16	13	1	3	4	2	1	8	4	4	3	5	71	

Tabell i større format finnes i Vedlegg 1

Den samlede risikoanalysen av 23 leverandører basert på bransje, opprinnelsesland, og svar på spørreundersøkelseindikerer at 9 av leverandørene opererer i høyrisikobrancher med tilknytning, eller mulig tilknytning til et høyrisikoland innenfor

⁵ 10 (svart survey uten policy eller aktivt arbeid med aktsomhetsvurderinger) + 1 (vi er i tvil) + 12 (ikke svart og uten policy) = 23 leverandører

deres forsyningskjede. Det er imidlertid ikke funnet noen kjente tilfeller av korrupsjon eller menneskerettighetsbrudd i den tilgjengelige informasjonen.

Av de 9 leverandørene opererer; én i bransjen «Biler⁶», fem i industrien «Tre-, stål- og metallprodukter-sikkerhetsutstyr⁷», og to opererer i bransjen «Tekstil⁸».

Går vi videre i analysen ser vi at hovedkontorene til disse leverandørene er lokalisert i Frankrike, Norge, USA, Danmark og Sveits.

Bransje, Opprinnelsesland og Hodekontor							
Bransje	Opprinnelsesland Ukjent			Kina			Total sum
	Frankrike	Norge	USA	Denmark	Norge	Switzerland	
Biler		1					1
Stål- og metallprodukter	1			1	1		3
Stål- og metallprodukter, Sikkerhetsutstyr			1		1	1	3
Tekstil		2					2
Total sum	1	3	1	1	2	1	9

Risikovurdering

Risikovurderingen på overordnet nivå er en subjektiv vurdering da vi per nå ikke har noen faktiske bevis for at noen av disse leverandørene er i risikozonen for brudd på menneskerettighetene. Da opprinnelseslandet er ukjent for 5 av leverandørene, er det vanskelig å vurdere den potensielle alvorlighetsgraden av et brudd. De vi vurderer å ha høyere sannsynlighet for eventuelle brudd, er de med risiko i opprinnelsesland og bransje og med hovedkontor i land som kan ha en annen lovgivning enn i Norge.

Bransje	Hovedkontor	Sannsynlighet brudd mot menneskerettigheter/miljø	Potensiell alvorlighetsgrad ved brudd
Biler	Norge	2	3
Stål- og metallprodukter	Frankrike	3	2
Stål- og metallprodukter	Danmark	4	3
Stål- og metallprodukter	Norge	2	3
Sikkerhetsutstyr, Stål- og metall	USA	4	2
Sikkerhetsutstyr, Stål- og metall	Sveits	4	3

6

<https://anskaffelser.no/berekraftige-anskaffingar/menneskerettigheter/hoyrisikolisten/kjop-av-biler-og-andre-kjor-toy-sosialt-ansvar>

⁷https://anskaffelser.no/sites/default/files/riskanalyser_pa_byggmaterial_och_produkter_for_oslo_kommune_2017_003.pdf

8

<https://anskaffelser.no/berekraftige-anskaffingar/menneskerettigheter/hoyrisikolisten/tekstiler-arbeidsklaer-og-fo-toy-sosialt-ansvar>

Sikkerhetsutstyr, Stål- og metall	Norge	2	3
Tekstil	Norge	2	2

Konklusjon

Analysen viser at 32,4 % av H&Ls leverandører ikke har en policy eller strategi for sosial bærekraft som skisserer hvordan de aktivt skal arbeide for å beskytte menneskerettigheter og ansvarlige arbeidsforhold innenfor leverandørkjeden. Blant 39% av leverandørene uten policy finnes det dessuten mulig risiko for brudd.

Problemet forsterkes av at noen av disse leverandørene er utenlandske, eller er norsk bedrift med for lav omsetning til å være underlagt Åpenhetsloven og dermed ikke er pålagt å rapportere noen risiko i leverandørkjeden. Noen av leverandørene er distributører eller grossister som kjøper produkter fra ulike underleverandører, noe som gjør det vanskelig å få et helhetlig bilde av selskapets/leverandørens etiske prinsipper uten å foreta en risikoanalyse av hver underleverandør.

Tiltak

Som et resultat av denne overordnede aktsomhetsvurderingen, planlegger H&L å starte en dialog med de 9 leverandørene som opererer i høyrisikoområder for menneskerettighetsbrudd i deres leverandørkjeder, slik at vi kan gjennomføre en grundig risikoanalyse.

Det langsiktige målet er at alle H&Ls leverandører skal arbeide aktivt for sosial og miljømessig bærekraft. Som et første skritt mot dette målet vil H&L utvikle en "Supplier code of conduct"/krav til leverandører, som skal presenteres for leverandører som ikke kan demonstrere at de jobber aktivt for å minimere risikoen for menneskerettighetsbrudd. I tilfeller hvor en leverandør ikke kan demonstrere sin forpliktelse til disse spørsmålene eller overholde policyen, vil H&L vurdere alternative leverandører, og dersom ingen andre leverandører er tilgjengelig, vil H&L gå i dialog med leverandøren og forsøke å påvirke dem i riktig retning.

Videre arbeid

Gjennom en grundig risikovurdering og analyser av de leverandører som blitt identifisert som «høy risiko», kan H&L jobbe videre med å redusere risikoen for negativ påvirkning på menneskerettigheter, arbeidsforhold og miljø, samtidig som vi fremmer en mer rettferdig og bærekraftig forretningspraksis. Ved å ha fokus på disse områdene kan H&L bidra til å sikre at vår virksomhet og leverandørkjede drives på en etisk og bærekraftig måte.

Konsernet kommer fortsatt at jobbe aktivt med å styrke sin kunnskap om hele leverandørkjeden og samarbeider tett med leverandørene for å sikre at de oppfyller de etiske standardene og bærekraftsmålene som er lagt til grunn.

Målsetting for rapport i 2024

- H&L skal starte dialog for oppfølging og videre risikoanalyse med prioriterte leverandører.
- H&L skal utarbeide etiske retningslinjer for H&L sine leverandører (code of conduct).
- H&L skal fremmet tettere samarbeid med leverandørene og dermed redusere antall frafall på leverandørundersøkelser til 20 % (fra 33,8 %).
- H&L skal utvikle et enkelt verktøy for å utføre vår aktsomhetsplikt, ved å gjøre innledende aktsomhetsvurderinger/ due diligence-vurdering ved valg av nye leverandører.

Mål innen de neste tre årene

H&L skal etablere et anonymt varslingsystem slik at ansatte, leverandører eller kunder kan melde ifra ved mistanke om brudd på menneskerettigheter, anstendige arbeid og miljø i H&Ls verdikjede.

Vedlegg 1.

Bransje	Svart på Survey										Ikke svart på survey					Totalt sum	
	Ja policy					Nei policy					Ja policy		Nei policy				
	Ukjent	Kina	Søst-Asia	Øst-Asia	Norden/ Europa	Ikke aktuelt	Ukjent	Kina	Norden/ Europa	Ikke aktuelt	Kina	Ukjent	Norden/ Europa	Ukjent	Norden/ Europa		Ikke aktuelt
Arkitektur/ Byggetransjen						1										1	
Avdt services						1										1	
Biler														1		2	
Dagligvarer		1			3								1			5	
Drivstoff					1											1	
Elektronik		1		1	1								2			5	
Forskning						1										1	
Gjennomg						1										1	
Husleie						2			1							3	
IT tjenester						1										1	
Kategori															1	1	
Logistikk		1				2										3	
Møbler												1				1	
Reiseliv						1										1	
Reklame/markedsføring		1			1	2		1	1							8	
Renhold		1														1	
Fådgivning						1										4	
Strøm					2								1			4	
Stål- og metallprodukter					4		1	1		1	2		1			11	
Stål- og metall, sikkerhetsutstyr					1		1	1		1	1		1			5	
Sveiseføretter							2						1			1	
Tekstil													2			3	
Trepodder								2					1			7	
Totalt sum	2	3	1	1	16	13	1	3	4	2	1	8	4	4	3	5	71